

СИЛАБУС КУРСУ

«ПРАВОВІ ОСНОВИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ»

2022/2023 н.р.

Ступінь вищої освіти – **бакалавр**

Освітньо-професійна програма: «Видавнича справа та медіакомунікації»

Галузь знань: **06 Журналістика**

Спеціальність: **061 Журналістика**

Компонент освітньої програми – обов'язкова дисципліна

Рік підготовки – 4 (2) рік, семестр – 7 (3)

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – **Майка Максим Борисович**, викладач ЦК юридичних дисциплін, кандидат юридичних наук

Контактна інформація – mayka_mb@i.ua

АНОТАЦІЯ КУРСУ

«Правові основи масової комунікації» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно і на високому професійному рівні орієнтуватись в сучасних інформаційних відносинах, інформаційно-правових проблемах та приймати адекватні рішення з урахування сучасних тенденцій розвитку медіа-сфери та глобальних комунікаційних процесів.

Мета навчальної дисципліни — формування необхідного комплексу теоретичних знань стосовно правового регулювання у сфері масової комунікації та інформаційних правовідносин, правового статусу засобів масової інформації в Україні, визначення загальних засад рекламної діяльності та сутності поняття системи електронного урядування.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, ситуативне моделювання, активна бесіда, брейнстормінг, дискусія із запрошенням фахівців, ділова гра.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кісь годин (аудит./ самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
18/32	Змістовий модуль 1. Основні положення інформаційного права		
4/8	Тема 1. Поняття, структура, джерела правового регулювання масової комунікації. Інформаційні відносини	Знати поняття правового регулювання масової комунікації, поняття інформаційних правовідносин. Ознайомитись з структурою та джерелами правового регулювання масової комунікації.	Усне опитування
3/6	Тема 2. Реалізація права на інформацію за законодавством.	Знати основні інформаційні права та свободи. Ознайомитись з практикою реалізації прав у сфері інформації.	Реферати-повідомлення, питання
3/6	Тема 3. Доступ до публічної інформації. Захист персональних даних.	Знати порядок надання інформації за запитами, усними та письмовими зверненнями громадян, поняття інформації з обмеженим доступом, суб'єкти та об'єкти інформаційних правовідносин. Освоїти порядок підготовки запитів та звернень. Ознайомитись з особливостями правового регулювання, роботи з персональними даними та захисту персональних даних.	Усне опитування, ситуативні завдання
4/6	Тема 4. Правовий статус засобів масової інформації.	Ознайомитись з правовим статусом та організацію діяльності засобів масової інформації. Засвоїти правові засади висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування засобів, особливості публікування нормативно-правових актів у засобах масової інформації.	Усне опитування
4/6	Тема 5. Правове регулювання реклами.	Знати поняття та принципи рекламної діяльності, її правове регулювання. Ознайомитись із державним управлінням рекламною діяльністю, правовим статусом суб'єктів рекламної діяльності, порядком реєстрації та ліцензування суб'єктів рекламної діяльності, порядком здійснення контролю за дотриманням рекламного законодавства.	Модульний контроль
14/26	Змістовий модуль 2. Загальні засади правового регулювання інформаційних відносин		
4/6	Тема 6. Правове регулювання державної реєстрації суб'єкта – засобу масової інформації.	Знати поняття і особливості створення, порядок реєстрації суб'єкта – засобу масової інформації. Ознайомитись з порядком реєстрації юридичної особи та фізичної, яка має намір здійснювати підприємницьку діяльність. Порядок реєстрації припинення підприємницької діяльності.	Усне опитування
4/8	Тема 7. Захист прав та інтересів суб'єктів інформаційних відносин.	Знати поняття та правові засади інформаційної безпеки України, способи захисту в інформаційних правовідносинах. Ознайомитись із компетенцією державних органів влади щодо регулювання та захисту інформаційних відносин.	Реферати-повідомлення, питання
3/6	Тема 8. Відповідальність у сфері інформації.	Знати поняття та структуру юридичних деліктів в інформаційних відносинах, види юридичних деліктів. Освоїти позасудові методи вирішення спірних питань, порядок звернення до суду за захистом прав у сфері інформаційних відносин. Ознайомитись із поняттям та сутністю кримінально-правового захисту інформаційних відносин.	Усне опитування, тематичні доповіді, захист ІНДЗ
3/6	Тема 9. Електронне урядування.	Знати поняття системи електронного документообігу, суб'єкти та основні принципи електронного документообігу. Засвоїти поняття електронного цифрового підпису. Ознайомитись зі стратегією розвитку електронних державних послуг.	Модульний контроль

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: дискусії, ділові ігри, ситуативні кейси, розв'язування практичних задач.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на семінарських заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач.

В процесі семінарського заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, володіти і правильно застосовувати розрахункові формули для розв'язування практичних задач.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою: <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=487>.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками державної служби, ознайомитись з порядком проходження державної служби.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти**.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація-виступ перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;

- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

ТАБЛИЦЯ
розподілу балів за підсумковими контрольними заходами
та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 * 0,4 + 85 * 0,2 + 90 * 0,1 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому фаховому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок

здійснюється відповідно до Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 р. N 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
5. Про кіберзлочинність: Конвенція Ради Європи від 23.11.2001 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575
6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
8. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 №2782-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>
9. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальних захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>
11. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
12. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text>
13. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text>
14. Правові засади діяльності журналістів в Україні: Роз'яснення Міністерства юстиції України від 04.10.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0062323-11#Text>
15. Рада інформаційної та кібербезпеки України: веб-сайт. URL: <https://rada.cip.gov.ua/>
16. Закон України «Про національні меншини в Україні», №2494-12, ред. від 12.12.2012. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
17. Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», №1706-18, ред. від 20.04.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
18. Про підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення, Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1381. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1381-2011-%D0%BF>.
19. Закон України «Про соціальні послуги», №966-15, ред. від 21.02.2016. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.
20. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», №5207-17, ред. від 30.05.2014. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>.
21. Рамкова конвенція про захист національних меншин, документ 995_055, ратифікація від 09.12.1997. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_055.
22. Конвенція про права осіб з інвалідністю, документ 995_g71, редакція від 06.07.2016. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.
23. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_207.

24. Конвенція щодо політики зайнятості. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_062.
25. Конвенція щодо дискримінації в галузі праці і занять. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/993_161.
26. Міжконфесійні конфлікти. URL: http://pidruchniki.com/12380607/psihologiya/mizhkonfesiyni_konflikti.2
27. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_043
28. Адміністративно(правові основи регулювання у сфері масової інформації в Україні : монографія /І. О. Грицай, К. Ю. Примаков.К.: «Хай (Тек Прес)», 2018. 256 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/3708/1/%D0%93%D1%80%D0%B8%D1%86%D0%B0%D0%B9.pdf>
29. Інформаційне право: навчальний посібник / А.Ю. Нашинець-Наумова. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/30656/3/A_Nashynets_Naumova_IP_FPMV.pdf
30. Медіаправо : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності «Журналістика» / Р. Є. Еннан. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 50 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14907>
31. Компас: посібник з освіти в області прав людини за участі молоді. URL: <https://dodmc.dn.ua/images/stories/Biblioteka/kompas.pdf>
32. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики. К.: Академія Української Преси, 2010. 258 с.
33. Кузнецова О.Д. Правові норми журналістики України. Львів: Вид.центр ЛНУ ім.І.Франка, 2006. 352 с.
34. Українське законодавство: засоби масової комунікації. Ред.-упоряд. Т. Котюжинська. К.:ЦУЛ, 2004. 368 с.

!!! Навчальні посібники, виділені кольором, наявні у бібліотеці коледжу

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Офіційний вебсайт Верховної Ради України	http://rada.gov.ua
Офіційний вебсайт Конституційного Суду України	http://www.ccu.gov.ua
Офіційний вебсайт Верховного Суду	https://supreme.court.gov.ua
Офіційний вебсайт Державної судової адміністрації України	http://dsa.court.gov.ua/dsa
Офіційний вебсайт Європейського суду з прав людини	http://www.echr.coe.int
Офіційний вебсайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	http://ombudsman.gov.ua
Офіційний вебсайт Міністерства юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
Офіційний вебсайт Офісу Генерального прокуратора	https://www.gp.gov.ua
Офіційний вебсайт Державної служби статистики України	http://www.ukrstat.gov.ua
Єдиний державний реєстр судових рішень	http://www.reyestr.court.gov.ua
Офіційний вебсайт Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення	https://www.nrada.gov.ua
Офіційний вебсайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку	https://nkrzi.gov.ua
Трансперенсі Інтернешнл Україна	http://ti-ukraine.org
Антикорупційний портал	http://www.acrc.org.ua
Відомості з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення	http://corrupt.informjust.ua
Оціночні звіти групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) щодо стану корупції в Україні	http://old.minjust.gov.ua
Міжнародна асоціація юридичних наук (МАЮН)/ International Association of Legal Science	http://aisj-ials.org
Офіційний сайт наукової діяльності Національної академії ім. Я. Мудрого	http://library.nlu.edu.ua
Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	http://www.nbu.gov.ua
Офіційний сайт Харківської державної наукової бібліотека ім. В. Г. Короленка	http://korolenko.kharkov.com
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім.Т.Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua
Офіційний сайт Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна	http://www.library.univer.kharkov.ua
База даних правових оглядів та законодавства ОБСЕ/БДІПЛ	http://www.legislationline.org

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1тиждень	2тиждень	3тиждень	4тиждень	5 тиждень	6тиждень	7тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10тиждень	11тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень
Лекції	Л1		Л2	Л3		Л4		Л5		Л6		Л7		Л8	Л9	
Семінарські		С1			С2		С3		С4		С5		С6			С7
Контроль знань		ПО			ПО	МК1	ПО		ПО		ПО		ПО	ІНДЗ		МК2

Л – лекційне заняття по темі

С – семінарське заняття по темі

ПО – поточне опитування

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання

МК – модульний контроль